

24.05 Europejski Dzień Parków Narodowych

Europejski Dzień Parków Narodowych obchodzony jest w rocznicę utworzenia pierwszego parku narodowego w Europie. Tym najstarszym europejskim parkiem narodowym jest szwedzki Sarek powołany 24 maja 1909 r.

Położony w północnej Szwecji pierwszy europejski park narodowy – Sarek to miejsce dzikie i zachwycające swym alpejskim krajobrazem – ostrymi szczytami, wąskimi dolinami, lodowcami i rwącymi rzekami. W tym samym roku ustanowiono w Szwecji jeszcze 8 kolejnych parków narodowych. Obecnie na naszym kontynencie jest ponad 250 parków narodowych.

Obecnie w Polsce istnieją 23 parki narodowe. Są one niezwykle zróżnicowane i ciągną się od pasa nadmorskiego, przez pojezierza i niziny, aż do gór na południu Polski. Zajmują łącznie powierzchnię ponad 314 tys. ha, co stanowi ok. 1 proc. powierzchni kraju.

Najstarszymi parkami narodowymi w Polsce są Białowieski Park Narodowy i Pieniński Park Narodowy, które zostały utworzone w 1932 roku. Najkrócej istnieje natomiast, utworzony w 2001 r., Park Narodowy Ujście Warty. Od kilku lat toczą się rozmowy na temat utworzenia 3 kolejnych parków: Mazurskiego, Turnickiego oraz Jurajskiego.

W województwie podlaskim mamy aż cztery parki narodowe. Region jest wyjątkowy pod tym względem, ponieważ to tu znajduje się najstarszy park w Polsce - Białowieski Park Narodowy z 1932 r. oraz ten z największą powierzchnią w Polsce - Biebrzański Park Narodowy, który zajmuje powierzchnię ponad 60 tys. ha.; w Podlaskiem jest także Wigierski i Narwiański Park Narodowy.

Na świecie obecnie jest ok. 3000 parków narodowych. To dzięki nim mamy możliwość obejrzenia przyrody, której nie ma nigdzie

miały możliwość obcowania z przyrodą, której nie ma prawa naruszyć ręka człowieka. Europę wyprzedziły o trzydzieści siedem lat Stany Zjednoczone. Powołany jako pierwszy na świecie Park Narodowy Yellowstone, jest umieszczony na liście światowych rezerwatów biosfery UNESCO i uznaje się go za Przyrodnicze Dziedzictwo Ludzkości.

Park narodowy to obszar chroniony ze względu na swoje walory, głównie przyrodnicze. Według polskiej Ustawy o ochronie przyrody z 2004 r. i jest to obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1 000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody, a także odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Małgorzata Półtorak